

La poesia catalana al segle XXI, Balanç crític

Institut d'Estudis Catalans, Sala Nicolau d'Olwer
Barcelona, 28 d'octubre de 2016

9.45 Presentació

Ponència

10.00 Víctor Obiols, *Temes, formes, esclats i fluències en la poesia catalana entre dos segles (XX-XXI)*

Comunicacions

10.40 Jordi Florit, *La poesia de l'experiència, l'única experiència poètica possible?*

11.00 Carles Morell, «*Se m'entafora tot / en la metàfora*»: *la tradició en Misael Alerm, Jaume Coll Mariné i Carles Dachs*

11.20 Pausa

11.40 Simona Škrabec, *La poesia és una paraula sense sinònims*

12.00 Maria Sevilla, *Poesia jove en català als intersticis: l'obra de Maria Cabrera i de Guim Valls*

Taula rodona

12.30 «Edició i política editorial del s. XXI», amb Jordi Cornudella, Francesc Parcerisas i Antoni Clapés. Moderador: Jordi Florit.

13.30 Debat

Coordinadors de la jornada: Olívia Gassol i Òscar Bagur

Coordinador del cicle: Francesc Foguet

Ho organitza: Societat Catalana de Llengua i Literatura

Hi col·labora: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana

Resums

Temes, formes, esclats i fluències en la poesia catalana entre dos segles (XX-XXI)

Víctor Obiols

El ponent es proposa de resseguir i comentar, a grans trets, la diversitat i exuberància de l'expressió poètica catalana que cavalca entre les darreres dècades del s. XX i la primera del s. XXI.

La poesia de l'experiència, l'única experiència poètica possible?

Jordi Florit Robusté

Amb l'objectiu de fer una retrospectiva terminològica de la “poesia de l'experiència” catalana d'ençà la dècada del 1980, un cop els models textualistes perden preeminència social i poder literari, aquest estudi revisa la concepció reduccionista del terme des del seu origen fins l'actualitat. Aquesta anàlisi ens permetrà considerar com aquesta poètica, així com d'altres teòricament antagòniques, participa d'una mateixa simplificació fins replantejar-nos quin tipus d'experiència de la lectura poètica és possible actualment i quina concepció fenomenològica rau rere tota aquesta nomenclatura.

«Se m'entafora tot / en la metàfora»: la tradició en Misael Alerm, Jaume Coll Mariné i Carles Dachs

Carles Morell

La comunicació versarà sobre els conceptes de tradició de tots tres poetes, és a dir, quin concepte en tenen, quina és la de cadascú, què n'aprofiten i com se la fan seva, de quina manera en beuen, a quins resultats arriben. Serà a partir de poemes concrets dels llibres *Vell país natal* (Misael Alerm), *Quanta aigua clara als ulls de la veïna* (Jaume Coll Mariné) i *A dalt més alt* (Carles Dachs), però llegint cada poema en relació amb el conjunt del llibre.

La poesia és una paraula sense sinònims

Simona Škrabec

En un conegut cicle de conferències, Denis Thouard va fer conèixer una veritat tan evident que sovint passa desapercibuda: la poesia és una paraula que en la immensa majoria de llengües europees s'utilitza en la seva arrel grega. I fins i tot quan existeix algun sinònim —en català no— aquest mai té el mateix pes. L'espai poètic és d'entrada pensat com un espai únic, la seva única dimensió són les denses connexions entre tradicions, llengües, autors individuals i èpoques distants. En aquest sentit, volem examinar la producció poètica catalana des de l'any 2000 des d'aquesta complexitat entre les influències foranes i la creativitat pròpia.

Poesia jove en català als intersticis: l'obra de Maria Cabrera i de Guim Valls

Maria Sevilla

Assaig de redefinició de l'escena #poesiajove en català a partir de l'anàlisi i valoració de l'obra de les poetes Maria Cabrera i Guim Valls, que serviran d'exemple (en tant que corpus *exemplars*) i d'ancoratge discursiu per provar de problematitzar qüestions recurrents al voltant d'aquesta jove poesia en català: què vol dir, poesia *jove*? És l'heterogeneïtat el tret homogeneïtzador d'aquesta mena de generació? Quins són els seus referents i quina relació estableixen amb els seus predecessors? Com es despolititzen, els fills (ja no) bastards de la tradició? I és saludable, en tot cas, que els poetes siguem els nostres propis crítics?

Notes biogràfiques

Víctor Obiols (Barcelona, 1960). Llicenciat en Filologia Clàssica per la Universitat de Barcelona i Doctor en Literatura comparada per la Universitat de Southampton, amb una tesi sobre l'obra poètica de Joan Ferraté, ha exercit la docència a les universitats de Bristol, Vic i la UPF. Actualment és professor del Màster de Traducció literària de la UPF, des del 2003, i a l'Escola d'Esriptura de l'Ateneu Barcelonès. És poeta, traductor i crític literari. Ha publicat, entre d'altres, *Carrer d'hivern* (1983, Premi Miquel de Palol), *Versos i contracant* (1997, Premi Màrius Torres), i *Dret a miracle* (2015, Premi Carles Riba). També ha publicat articles a revistes especialitzades de traducció i filologia, i en volums multiautorials. És membre del consell de redacció de *Reduccions*. El 1997 publicà l'assaig *Catàleg general 1952-1981: la intertextualitat en l'obra poètica de Joan Ferraté* (Centre d'estudis reusencs, 1996). I ha dirigit el Festival Internacional de Poesia de Barcelona (ICUB) del 2004 al 2009.

Jordi Florit Robusté (Maó, 1976) Crític literari. Llicenciat en Filologia Catalana i Teoria de la Literatura i Literatura Comparada (UB). Integrant de la Generació Horiginal. Col·labora en diverses publicacions i plataformes internàutiques.

Carles Morell (Artés, el Bages, 1992). Graduat en Filologia Catalana i Màster de Formació del Professorat (UAB), cursa el Màster en Estudis avançats i aplicats en Llengua i Literatura Catalanes (UB-UAB). Escribeu en revistes com *Estudis Romànics*, *Els Marges*, o *Poetari* i en els diaris *Núvol* i *El Punt-Avui*. Té publicats els llibres de poemes *Els vapors que maten* (L Premi Amadeu Oller, 2014) i *Escola de cecs* (Curbet, 2015), i ha estat antologat a *33 poetes menors de 35* (Lletra, 2015), a *Assumiràs la veu* (Terrícola, 2014), i a *50 anys de poesia*, dedicada al premi Amadeu Oller (Galerada, 2014). També ha participat en els volums col·lectius *Un glop de brutor dins el ventre 15* (2014) i *L'empremta d'una passió* (Edicions d'Art, 2016); i ha publicat la peça de microteatre *L'obreta dels collons* dins *Teatre de mínims* (Rema12, 2015). Recita arreu del territori, condueix tallers d'escriptura i un club de lectura.

Maria Sevilla (Badalona, 1990). Estudia Filologia Catalana (UB) i es gradua amb la presentació d'un Treball Final, «lacantàrida: mostra de poesia jove dels Països Catalans» (*Revista de Catalunya* 282), que vol ser una panoràmica de temes i motius de la poesia jove en català. Cursa el Màster Oficial Interuniversitari en Estudis avançats i aplicats en Llengua i Literatura Catalanes (UB-UAB) i, tot seguit, comença una tesi (en curs) sobre *La passió segons Renée Vivien*, de Maria-Mercè Marçal. L'any 2015 guanya el XXX Premi Bernat Vidal i Tomàs de Santanyí amb el seu primer poemari, *Dents de polpa* (AdiA Edicions, 2015). Publica habitualment ressenyes a *Els Marges* i a *Caràcters*. Combina l'activitat acadèmica, inclosa la docència, amb la creació literària conscient, però, de la distància necessària entre l'una i l'altra per assegurar-ne la higiene i vitalitat.

Dra. Simona Škrabec (Ljubljana, 1968) publica assaigs literaris en l'àmbit internacional i ressenya, en la revista *L'Avenç* i en diari *Ara*, novetats en català. És autora de *L'estirp de la solitud* (2002) i *L'atzar de la lluita* (2005). Amb Arnau Pons ha coordinat *Carrers de frontera* (2007-2008), un extens estudi sobre l'intercanvi entre les cultures alemanya i catalana. Ha traduït pràcticament trenta llibres entre eslovè, català, espanyol, serbi i croat. Ha participat en el volum col·lectiu, dirigit per Esther Allen, *To be translated or not to be* (2007) i ha codirigit amb Teresa Iribaren el volum *Constel·lacions variables* (2012). Ha coordinat els simposis els resultats dels quals s'han publicat en *Diàlegs sense fronteres* (2011) i *Les distàncies d'Europa* (2013).